

Dokument nr. 8:22.

(1998-99)

Forslag fra stortingsrepresentant Fridtjof Frank Gundersen om at flere enn Arcus gis tillatelse til å tilvirke brennevin.

Til Stortinget.

Bakgrunn

Efter alkohollovens § 8-1 er det forbudt å tilvirke eller omdestillere brennevin for andre enn de som har tillatelse til det. Det er bare Arcus som har fått slik tillatelse, og Arcus har dermed produksjonsmonopol.

Landets statsminister har uttalt at «Arcus ikke lenger har noen edruskapspolitisk betydning». Når det gjelder avviklingen av det svenske og det finske monopolet på produksjon av brennevin, vises til Ot. prp. nr. 51 (1994-95) Om lov om endringer i alkoholloven (ny bevillingsordning for engrossalg av alkoholholdig drikk m. v.) hvor det i kap. 1.2.2, Forhandlinger om medlemskap i EU, bl. a. heter:

«Under medlemskapsforhandlingene valgte Sverige og Finland å ta spørsmålet om sine respektive alkoholmonopolers tilpasning opp med Kommisjonen. Dette initiativet førte til drøftelser om alkoholmonopolens stilling, og gjennom en brevveksling med Kommisjonen forpliktet Sverige og Finland seg til å avvikle sine produksjons-, import-, eksport- og engrosmonopoler.»

Svensk og finsk alkohollovgivning ble endret i overensstemmelse med denne forpliktelse i 1995.

Når nå Finland og Sverige har avskaffet sine produksjonsmonopoler, og det er vanskelig å se at det

norske monopol kan begrunnes avholdspolitisk, synes det umulig å begrunne opprettholdelse av monopolet i forhold til EU. Dette gjelder særlig dersom Arcus blir privatisert. Minst like viktig er den næringspolitiske side av saken. Dersom flere bedrifter får tillatelse til å produsere brennevin, vil mulighetene for en markedstilpasset produktutvikling bli større. Nye produkter vil kunne tilbys både Vinmonopolet og på de internasjonale markeder. Det vil kunne gjøre norsk brennevin mer konkurransedyktig både på hjemmemarkedet og internasjonalt.

Avskaffelsen av monopolet har ikke ført til kontrollproblemer når det gjelder omsetning og avgifter i Finland og Sverige. Slike hensyn kan derfor ikke anføres mot en avmonopolisering.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen gi andre enn Arcus tillatelse til å tilvirke og omdestillere brennevin.

14. desember 1998.